ΕΤΟΣ Ι'. Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 2 Ἰουνίου 1896 Ἀριθ. 446

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
34 Ὁδὸς Φιλελλήνων 34
Ἀπέναντι Ἀγγλ. Ἐκκλησίας

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ΟΚΤΩ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ «Ἑστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρ. εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καθημεριναὶ ἐντυπώσεις ἐκ Λουτρακίου. Αἱ χωρικαί μας διασκεδάζουσαι. Οἱ ἱπποτα τῶν ἀγρῶν. — Αἱ ἰδέαι τοῦ κ. Ροΐδου καὶ οἱ γυναικονίζοντες ἄνδρες (ὑπὸ Δεσποίνης). — Παιδαγωγικαὶ μελέται. Δ' (ὑπὸ Αἰκατερίνης Λασκαρίδου). —Πρὸς τὰς Ἑλληνίδας. —Ἡ εὐτυχία (ποίημα, ὑπὸ κ. Ξανθίππης Καλοστύπη). Πῶς τρώγουν εἰς τὰ σχολεῖα (ὑπὸ κ. Μαρίας Γκρελέτη ἰατροῦ).—Πῶς αἱ συγκινήσεις ἐπιδροῦν ἐπὶ τοῦ σώματος (ὑπὸ κ. Μαρίας Καβὰν ἰατροῦ). —Συμβουλαί. Εἰδοποιήσεις. Ἐπιφυλλίς.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΚ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ

Καλή μου φίλη,

Πᾶσα ἐλπὶς τοῦ νὰ συναντηθῶμεν εἰς τὰ νερὰ τοῦ Contrexeville, εἰς τὰ ὁποῖα ὥς μοι ἔγραφες θὰ μετέβαινες πρὸς χάριν μου, ἀπωλέσθη. Τὸ Λουτράκι τὸ πτωχόν, τὸ πενιχρόν, τὸ ἄγριον, τὸ ἀπολίτιστον ἀλλὰ καὶ θελκτικὸν καὶ ἐπαγωγὸν ὡς ὅλα τὰ ἀνεπιτήδευτα τοπία τῆς φύσεως, μὲ φιλοξενεῖ ἀπὸ δύο ἤδη ἑβδομάδων. Καὶ ἐννοεῖς ὅτι ἡ φιλοξενία αὐτὴ ματαιόνει τὴν μετάβασίν μου εἰς τὰ γαλλικὰ λουτρά, τὰ ὁποῖα θὰ ἐπροτίμων *μόνον*, διότι θὰ μοὶ παρεῖχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ σὲ ἴδω καὶ νὰ διέλθω μετὰ σοῦ ὀλίγας ἡμέρας.

Τὸ *μόνον* αὐτὸ μὴ σὲ κάμῃ πάλιν νὰ μειδιάσῃς καὶ νὰ ὑψώσῃς τοὺς ὤμους μὲ τὸ σύνηθές σου ἐκεῖνο ὕφος, ἂν ὄχι τῆς περιφρονήσεως τοὐλάχιστον τοῦ οἴκτου. Σὲ βεβαιῶ ὅτι τίποτε γαλλικόν, ὅσον τέλειον καὶ ἂν εἶναι εἰς ἐπιστημονικὰς ἐφευρέσεις καὶ ἐπινοήσεις, εἰς ὑγιεινοὺς ὅρους καὶ καλοπέρασιν, δὲν δύναται νὰ συγκριθῇ μὲ τὴν θαυμασίαν εἰκόνα, ἡ ὁποία ἐκτυλίσσεται ἐδῶ ἀπέναντί μου, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν σοὶ γράφω. Δι' ἀνθρώπους δὲ τῆς ἰδικῆς μου ἰδιοσυγκρασίας καὶ φύσεως, οἵτινες τὴν καλοπέρασιν τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῆς ἀκοῆς θέτουν ὑπεράνω πάσης ἄλλης ἀπολαύσεως καὶ ἀνέσεως, ἡ διαμονὴ εἰς τὴν μικρὰν αὐτὴν ἀγροτικὴν γωνίαν, τὴν πλαισιουμένην τόσον θαυμασίως ἀπὸ τὴν ὡς πολύτιμον δοχεῖον Σέβρης λεκάνην τοῦ Κορινθιακοῦ, ἀπὸ σειρὰς γραφικῶν ὀρέων καὶ ἀπὸ οὐρανὸν μὲ ἀνατολὰς καὶ δύσεις ἀπαραμίλλου κάλλους, ἀποτελεῖ ἀληθῆ ἑορτήν, ἣν θὰ προσπαθήσω νὰ παρατείνω ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον.

Εἰς τὴν ἑορτήν μου αὐτὴν δὲν θὰ ἐτόλμων νὰ σὲ προσκαλέσω, σὲ τὴν ἐξηυγενισμένην Παρισινήν, οὔτε διὰ μίαν ἡμέραν.

Οὔτε ξενοδοχεῖα μὲ αἰθούσας κατοπτροσκεπεῖς οὔτε ὑπηρέται φρακοφόροι θὰ σοὶ προσέφερον καμπανίτην παγωμένον καὶ δίπυρα βανίλλιας κατὰ τὴν ἐδῶ ἄφιξίν σου. Οὔτε κῆποι μὲ ὡραῖα ἄνθηρα καὶ μυρτοστόλιστα περίπτερα θὰ σοὶ παρεῖχον σκιὰν δροσερὰν κατὰ τὰς καυστικὰς τῆς ἡμέρας ὥρας. Οὔτε ὀρχῆστραι τσιγγάνων ἢ συναυλίαι ἐρασιτεχνῶν θὰ κατεκήλουν τὰς ἀκοάς σου. Οὔτε ἐκδρομαὶ ἀνὰ τὰ ἀπέραντα δάση ὑπὸ τὴν συνοδείαν ὡραίων κυρίων μὲ ἀγγλικῆς τελειότητος ἐξοχικὰς ἐνδυμασίας καὶ γλῶσσαν γαλλικῆς ἀθυροστομίας ἀλλὰ καὶ γοητευτικότητος, θὰ σὲ ἔκαμνον νὰ λησμονῇς τὸν παρερχόμενον χρόνον. Οὔτε χοροὶ ἐν ὑπαίθρῳ, οὔτε τουαλέτται τρὶς καὶ τετράκις τῆς ἡμέρας ἐναλασσόμεναι, θὰ ἀπετέλουν τὴν συνήθη τῶν ὀφθαλμῶν σου πανήγυριν. Τέλος ἀφοῦ δὲν θὰ εἶχες τὰς ἀπολαύσεις τῶν λουτρῶν καὶ τῶν ἐξοχῶν τοῦ κόσμου, τὸν ὁποῖον ὅλοι σας καὶ ὅλοι μας ὀνομάζομεν πολιτισμένον, θὰ ἐστερεῖσο καὶ τὰ Ἠλύσια Πεδία, τὴν θάλασσαν αὐτὴν τῶν ἀτελευτήτων συνδυασμῶν τῆς χάριτος καὶ τῆς ἁρμονίας, ἣν ἀντιπροσωπεύει ἡ Παρισινὴ κοινωνία καὶ εἰς τὴν ὁποίαν τόσα γίνονται ναυάγια τοῦ ἠθικοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ τόσοι ἁλιεύονται μαργαρῖται ἀτίμητοι καὶ κοράλλια τῆς ζωῆς θαυμαστά.

Ἰδοὺ διατί, φίλη μου, δὲν θὰ σὲ προσεκάλουν ποτὲ εἰς τὴν

πτωχικὴν αὐτὴν γωνίαν τοῦ Κορινθιακοῦ, ἥτις ἀπὸ τὴν φύσιν μόνον ἀντλεῖ καὶ τὰ κάλλη της καὶ τοὺς στολισμούς της καὶ τὰς διασκεδάσεις της καὶ τὰς ἡδονάς της. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ὅσοι εἰξεύρουν νὰ βλέπουν τὴν φυσικὴν αὐτὴν πολυτέλειαν, δὲν ἠμποροῦν παρὰ νὰ ὁμολογήσουν, ὅτι οὐδέποτε αἴθουσα ὅσον μυθωδῶς μεγάλη καὶ πλουσία καὶ ἂν ὑπῆρξε, ἠδυνήθη νὰ ἀφομοιωθῇ πρὸς τὴν μικρὰν λεκάνην ἐντὸς τῆς ὁποίας ζῶμεν. Οὐδέποτε στέγη, μὴ ἐξκαιρουμένων καὶ τῶν τοῦ Palazzo Ducale τῆς Βενετίας, εἰς τὰς ὁποίας τόσοι οὐρανοὶ καὶ τόσοι Ὄλυμποι ἀπαθανατίζονται ἀπὸ τὰς θυμασιωτέρας γραφίδας τῶν μεγάλων Βενετῶν ζωγράφων, ἠμπορεῖ νὰ συγκριθῇ πρὸς τὸ κομμάτι τοῦ οὐρανοῦ, τὸ ὁποῖον νομίζεις ὅτι εἶναι καρφωμένον εἰς τὰς ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ ὑψηλὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν, μὲ παρυφὰς λεπτεπιλέπτους ἐκ νεφῶν, αἰωνίως ἐξελισσομένων ἐκεῖ εἰς μυρία θυμάσια ἀραβουργήματα, εἰς ἀρρώδη τρίχαπτα καὶ ἀερώδεις γάζας. Οὐδεμία ἐξ ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων καὶ ἑνετικῶν φανῶν φωταψία δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὰς μυριάδας τῶν φυσικῶν τοῦ Θεοῦ φανῶν, οὓς εἰς ἐναλλάσσοντα χρώματα ἀνάπτει ἀνὰ πᾶσαν ἑσπέραν εἰς τὸν κρυσταλλώδη θόλον, ὅστις σκεπάζει τὴν γωνίαν μας αὐτήν, καὶ τοὺς ὁποίους ὁ πρὸ τῶν ποδῶν μας ρευστὸς καὶ ἀεικίνητος τάπης ἀντικατοπτρίζει ὡς ἀδάμαντας ἐκκοκκιζομένους ὑπὸ τῆς ἀπεράντου αὐτῆς τῆς φύσεως πολυτίμου πυρίδος. Οὐδεμία μουσικὴ συναυλία δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν ἁρμονίαν τοῦ ἄλλοτε ἰσχυρῶς ἐπὶ τῆς ὄχθης θρυομένου κύματος καὶ ἄλλοτε μαλακὰ καὶ ἠρέμα μὲ ἀναπαλμοὺς γλυκεῖς καὶ θωπευτικοὺς ἀνασυρομένου καὶ διολισθαίνοντος ἐπὶ τῶν χαλίκων καὶ τῆς ἄμμου ὕδατος. Σὲ βεβαιῶ ὅτι χωρὶς νὰ εἶμαι μουσικός, χωρὶς νὰ ἔχω ποτὲ θυσιάσει πολὺν καιρὸν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἁρμονιῶν καὶ μελῳδιῶν, χωρὶς νὰ ἐννοῶ πάντοτε ἀφαντάστως τὰς ἀποχρώσεις καὶ τὰς διακυμάνσεις τῶν μουσικῶν τόνων, ἐδῶ ἀπὸ τοῦ ἐξώστου μου, θὰ ἠδυνάμην νὰ ἀντιγράψω εἰς μουσικὸν τετράδιον ὁλόκληρον σύνθεσιν, τὴν ὁποίαν ἡ ψυχὴ τοῦ μεγάλου τῆς φύσεως συνθέτου ὑπαγορεύει εἰς τὸ κῦμα, εἰς τὸ ὁποῖον τόσον συχνὰ ἀντικατοπτρίζεται.

Αἱ χωρικαί μας διασκεδάζουσαι

Ἀλλὰ μήπως τὰ κάλλη τῆς γωνίας αὐτῆς εἶναι σκορπισμένα τόσον ἀφειδῶς μόνον εἰς τὴν θάλασσαν, εἰς τὰ βουνὰ καὶ εἰς τὸν οὐρανόν; Ἀράγε ἡ ζωὴ δὲν παρουσιάζει ἐδῶ εἰκόνας ἂν ὄχι ἐπίσης πλουσίας εἰς κάλλος καὶ εἰς ποικιλίαν, τουλάχιστον κινούσας μεγάλως τὸ ἐνδιαφέρον καὶ θερμαινούσας τὴν ψυχὴν τοῦ παρατηρητοῦ; Τί νὰ σοῦ εἴπω, φίλη μου. Ὁ βίος τοῦ μεγάλου λεγομένου κόσμου, εἰς τὸν ὁποῖον σὺ τόσον ἐντρυφᾷς, ἔχει βέβαια τὰς θελκτικάς του ἀπόψεις, ἔχει τὰς ἡδονὰς καὶ τὰς ἀπολαύσεις καὶ τοὺς θριάμβους του, ἔστω καὶ ἂν αὐτοὶ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν δεξιότητα μιᾶς καλῆς ραπτρίας, ἢ ἀπὸ τὴν ἑτοιμότητα γενναίως τροφοδοτημένου πνεύματος ἢ καὶ ἀπὸ μίαν ἰδιοτροπίαν τῆς φύσεως. Αἱ γυναῖκες, αἱ βασιλεύουσαι εἰς τὸν κόσμον αὐτόν, εἴτε φέρουν διάδημα ἐκ πολυτίμων λίθων, εἴτε ἐκ χρυσοζάνθου μόνον κόμης, ἄρχουν, τυραννοῦν καὶ σύρουν ὑπὸ τοὺς πόδας των λεγεῶνας ὅλας ἀνδρῶν, προθύμους, ἐφ' ὅσον οὐδὲν δικαίωμα ἔχουν ἐπ' αὐτῶν, εἰς ἓν βλέμμα των νὰ προδώσουν τὰ στοιχειωδέστερα τῶν ἀνθρωπίνων καθηκόντων των, εἰς ἓν μειδίαμά των νὰ κύψουν αὐχένα δουλικόν, ἀνάρμοστόν ὄχι εἰς τὴν ἀνδρικήν, ἀλλ' εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν των. Σὺ ὅλα αὐτὰ τὰ βλέπεις φυσικὰ καὶ νομίζω, ὅτι ἂν σοὶ λείψῃ ἡ λατρεία αὐτὴ τόσων ὑποτελῶν, ἡ ζωή σου δὲν θὰ παρουσιάζῃ πλέον οὐδὲν θέλγητρον.

Ἐδῶ ἡ εἰκών, ἡ εἰλημμένη ἐν στιγμιοτύπῳ ἐκ τῆς ζωῆς τῶν χωρικῶν μας, εἶναι τόσον διάφορος, ὥστε μόνον ἡ θέα της θὰ σοὶ προξένει ἀπογοήτευσιν. Καὶ ὅμως δι' ἐμὲ ἡ εἰκὼν αὐτὴ ἔχει βεβαίως πολὺ θελκτικωτέρας ἀπόψεις ἢ ἡ τῶν παρισινῶν σου καὶ μοῦ θερμαίνει περισσότερον τὴν καρδιὰν καὶ μοῦ κινεῖ συχνότερα τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον, καὶ μὲ κάμνει νὰ ζῶ ζωὴν πολὺ καλλιτέραν τῆς τῶν πόλεων.

Πρὸ ἡμερῶν ἀκριβῶς παρευρέθην εἰς μίαν ὑπαίθριον συγκέντρωσιν τῶν ἐντοπίων ἐδῶ γυναικῶν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν ἔλειψαν οὔτε αἱ ὡρκῖαι ἀμφιέσεις, οὔτε τὰ χρώματα, οὔτε ἡ νεότης, οὔτε ὁ χορός, οὔτε ἡ χαρά, ἡ ἀναπόσπαστος ὅλων αὐτῶν σύντροφος. Ἓν μόνον ἔλειπε: τὸ ψεῦδος, ἡ ὑποκρισία, τὰ τεχνητὰ μειδιάματα, τὰ προκλητικὰ βλέμματα, αἱ ἀναιδεῖς χειραψίαι, οἱ αὐθάδεις χαριεντισμοί, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὸ ἄρτυμα τῶν περισσοτέρων διασκεδάσεων τοῦ πολιτισμένου κόσμου.

Αἱ χωρικαί μας ἄσχημοι ἢ εὔμορφοι, ὅπως τὰς ἔκαμεν ἡ φύσις, μὲ τὰ ἑορτινά των φορέματα, τὰ ὁποῖα φοροῦν χάριν τῆς ἑορτῆς μᾶλλον ἢ χάριν ἑαυτῶν, εὐσταλεῖς, ὑγιεῖς, μὲ παραστήματα ὡραῖα, ἔσυραν τὸν συρτὸν ἐκεῖ εἰς μίαν αὐτοσχέδιον πλατεῖαν, ἣν διασχίζουν καθ' ἑκάστην, ἐπανερχόμεναι ἐκ τῶν ἀγρῶν, ὅπου παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν ἀνδρῶν ἐργάζονται. Ὅσον τὰς ἔβλεπα νὰ χορεύουν, χωρὶς οὔτε εἷς ἀνὴρ νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν ἀθῴαν αὐτὴν διασκέδασίν των, ἀλλὰ ὅλοι ἀπὸ μακρὰν νὰ σχηματίζουν πλαίσιον καὶ νὰ τὰς καμαρόνουν, μία ἰδέα ἐβασάνιζε τὸν νοῦν μου: Ἀράγε οἱ ἄνδρες αὐτοὶ ἢ οἱ ἄνδρες τῶν πόλεων ἀγαποῦν καὶ σέβονται περισσότερον τὴν γυναῖκα;

Καὶ ἡ ἰδέα αὐτὴ μὲ παρηκολούθει καὶ ὅταν ἔτι ἀπεμακρύνθην τοῦ χοροῦ καὶ μακρὰν ὅταν εἰς τὴν χαλικόστρωτον ἀκροθαλασσιὰν ἐκάθισα εἰς ἕνα βράχον, ἵνα μετὰ τὸν χορὸν αὐτόν, τὸν ἀγνὸν καὶ γραφικόν, ἀπολαύσω καὶ ὀλίγην μουσικὴν τῶν κυμάτων.

Καὶ δὲν θὰ τὸ πιστεύσῃς, φίλη μου. Ἴσως μάλιστα σοὶ φανῶ παραλογιζομένη, ἐὰν σοὶ εἴπω ὅτι οἱ ἀγροῖκοι, οἱ ἀπολίτιστοι, οἱ σκαιοὶ οὗτοι χωρικοί, ἀγαποῦν καὶ σέβονται περισσότερον τὰς γυναῖκας ἀπὸ τοὺς συνοδευομένους εἰς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς μὲ πτυχία πανεπιστημίων καὶ μονυέλους καὶ βαρέα βαλάντια καὶ μεγάλα ὀνόματα.

Δὲν θὰ σοῦ ἀφήσω κἂν τὸν καιρὸν νὰ διαμαρτυρηθῇς, διότι ὅ,τι λέγω, ἀγαπῶ πάντοτε καὶ νὰ ἐξετάζω καὶ νὰ μελετῶ καὶ νὰ ἀποδεικνύω ὡς ἀκριβές.

Οἱ ἵπποται τῶν ἀγρῶν

Ὁ τίτλος μου αὐτὸς θὰ σὲ κάμῃ βέβαια νὰ γελάσῃς. Οὐδεμία δ' ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι, ἐὰν ἡ περιέργειά σου δὲν σὲ ὤθει νὰ ἐξακολουθήσῃς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ γράμματος αὐτοῦ, ἢ ἐὰν αἰφνιδία ἐπίσκεψις σὲ διέκοπτεν ἀκριβῶς εἰς τὴν γραμμὴν αὐτήν, θὰ διηγεῖσο εἰς τοὺς ἐπισκέπτας σου ὅτι ἡ πτωχὴ φίλη σου, ἡ ἐξορισθεῖσα διὰ θεραπείαν εἰς Λουτράκι, διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ χάσῃ ἀπὸ ἀντίληψιν, ὅ,τι κερδίζῃ εἰς ὑγείαν.

Καὶ ὅμως οἱ χωρικοί μας εἶναι ἱπποται, εἶναι δίκαιοι, εἶναι εὐσυνείδητοι ἀπέναντι τῶν γυναικῶν· ἰδιότητες, τὰς ὁποίας οἱ πολλοὶ ἐκ τῶν ἀνδρῶν τῶν πόλεων ἢ στεροῦνται ἐντελῶς ἢ ἔχουν εἰς πολὺ μικρὰν καὶ ἀσθενῆ δόσιν. Ἄκουσον τώρα καὶ τὰ ἐπιχειρήματά μου:

Ἱπποτής, κατὰ τὴν γνώμην μου, δὲν εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις φιλεῖ τὰς χεῖρας τῶν ξένων κυριῶν, ὅταν αὗται εἶναι πλούσιαι καὶ ἐπιφκνεῖς καὶ ὑποκλίνεται πρὸ αὐτῶν εἰς τρόπον ὥστε ὁ θώραξ τοῦ σώματος νὰ ἀποτελῇ γραμμὴν εὐθεῖαν, ἐνῷ ὁ λαιμὸς μετὰ τῆς κεφαλῆς σχηματίζει ἀπότομον καμπύλην.

Καὶ ἐνῷ κηρύσσει ἑαυτὸν δοῦλον ταπεινότατον τοῦ ὡραίου φύλου, μεταβάλλεται εἰς ἄρχοντα καὶ κύριον σκληρὸν καὶ αὐθαίρετον, εὐθὺς ὡς οἱ νόμοι καὶ αἱ κοινωνικαὶ συνθῆκαι τῷ δώσωσι δικαιώματά τινα ἐπὶ τῆς γυναικός.

Ἱπποτὴς δὲν εἶναι βεβαίως ὁ πολιτισμένος ἀνήρ, ὅστις μόνον ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι ἡ σύζυγος ἢ ἡ ἀδελφή του δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ἐξ ἴσου λογικὰ ὄντα μὲ τὸν τελευταῖον χειρώνακτα ἢ ἀμαθῆ χωρικόν, καὶ ἀπαιτήσουν ἐπὶ τῆς ζωῆς οἷα καὶ οἱ τελευταῖοι οὗτοι δικαιώματα, ἐξανίσταται καὶ σαρκάζει καὶ ἐμπαίζει καὶ δαπανᾷ καιρὸν καὶ ἐργασίαν καὶ ἐπιχειρήματα ἵνα ἀποδείξῃ ὅτι ἐκείνη πρὸ τῆς ὁποίας κύπτει τὸν αὐχένα εἶναι ὑποδεεστέρα τοῦ ἐσχάτου τῶν ὑπηρετῶν της καὶ ἔχει ὀλιγώτερα ἐκείνου ἐν τῇ κοινωνικῇ παλαίστρᾳ δικαιώματα.

Ἱπποτὴς δὲν εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις ἐνῷ εἰς τὸ θέατρον καὶ εἰς τὴν ἅμαξαν καὶ εἰς τὸν κόσμον δίδει τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὴν γυναῖκα, κατ' οἶκον, εἰς τὸν καθ' ἑκάστην βίον, ἔχει ἐξασφαλίσει ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸ προνόμιον νὰ προηγῆται ἐν πᾶσι, νὰ ἀποφασίζῃ καὶ κανονίζῃ τὰ πάντα μέχρι καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς ἰδικιτέρας περιουσίας καὶ ἀτομικῆς ἐλευθερίας τῆς γυναικός.

Ἱπποτὴς δὲν εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις κτῆμα ἴδιον καὶ ἀναφαίρετον, τὸ ὁποῖον αὐτὸς μόνος δύναται νὰ καλλιεργῇ καὶ ἐκμεταλλεύηται, θεωρεῖ τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς τέχνας, ὧν ἡ ἐξάσκησις δὲν ἀπαιτεῖ μυϊκὴν ὑπεροχήν, ἐξανίσταται δὲ κατὰ τῆς γυναικός, ἡ ὁποία ἀθορύβως καὶ ταπεινῶς, ὅταν πεινᾷ καὶ τὸ φάσμα τῆς ἀθλιότητος τοῦ μέλλοντος ἐπιφαίνεται πρὸ αὐτῆς ἀπειλητικόν, ζητεῖ ὑπὸ ἰδίαν εὐθύνην καὶ ἰδίοις ἀναλώμασι νὰ μετάσχῃ τῆς ἐργασίας ταύτης. Ἱπποτὴς δὲν εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις, ἵνα ἱκανοποιήσῃ ἀθεμίτους ὀρέξεις, ἀποπλανᾷ διὰ παντὸς τρόπου τὴν ἀθῴαν καὶ εὔπιστον καὶ αἰσθηματικὴν κόρην, ἣν ἐγκαταλείπει βραδύτερον εἰς τὸ ὄνειδος, θηρεύων προῖκα καὶ πλοῦτον ἐν τῷ γάμῳ.

Ὁ χωρικὸς λοιπόν, ὁ ὁποῖος δὲν τολμᾷ νὰ δώσῃ κἂν τὴν χεῖρα εἰς τὴν χωρικήν, ἵνα σύρῃ μαζῆ της τὸν χορόν, ὁ ὁποῖος τῇ παρέχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐργάζηται παρὰ τὸ πλευρόν του καὶ τιμῶν αὐτὴν διὰ τὴν ἐργατικότητά της ἢ διὰ τὸ κάλλος της τὴν κάμνει σύντροφόν του, εἶναι βεβαίως ἱπποτικώτερος τοῦ πολιτισμένου ἀνθρώπου. Ὁ πιστὸς εἰς αὐτὴν καὶ μόνην, ὁ ἀναθέτων εἰς αὐτὴν πολλάκις ὅλην τὴν φροντίδα καὶ ὅλην τὴν διοίκησιν τῆς περιουσίας του, καὶ ὅταν ἀκόμη εἶναι σκαιὸς καὶ χυδαῖος καὶ ὅταν ἀκόμη τὴν κακομεταχειρίζεται, εἶναι βεβαίως καλλίτερος τοῦ πολιτισμένου.

Σέβεται τὴν γυναῖκα ὁ χωρικός, διότι δὲν τὴν θεωρεῖ οὔτε ὡς ἄθυρμα πρὸς διασκέδασιν στιγμῶν τινων, οὔτε ὡς κόσμημα καὶ ἔπιπλον τοῦ οἴκου. Δι' αὐτὸν ἡ γυνὴ εἶναι ὁ πολύτιμος, ὁ ἀπαραίτητος σύντροφος καὶ ὁδηγὸς τῆς ζωῆς. Μετ' αὐτῆς μοχθεῖ καὶ κερδίζει τὴν ζωήν του, καλλιεργῶν τὴν γῆν, ἐπὶ τῆς ὁποίας αὐτὸς καὶ ἐκείνη τὰ αὐτὰ ἔχουν δικαιώματα. Μετ' αὐτῆς καὶ μόνης μοιράζεται τὸν μαῦρον ἄρτον του, ὡς μετ' αὐτῆς τὰς λύπας καὶ τὴν χαράν του. Ζωὴ ἄνευ γυναικὸς εἶναι ζωὴ ἄνευ σκοποῦ καὶ προορισμοῦ. Καὶ τὴν γυναῖκα θέλει συνετωτέραν του καὶ ἱκανὴν νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν ζωὴν καὶ διὰ τοῦτο νυμφεύεται κατὰ τὸ πλεῖστον νεώτερος αὐτὸς ἐκείνης, ἣν ἐκλέγει ὡς σύντροφόν του.

Ἔκνομοι ἔρωτες καὶ ψευδεῖς ὅρκοι καὶ flirt καὶ ὀπισθόβουλοι κατὰ τῆς τιμῆς τῆς γυναικὸς ἔφοδοι εἶναι πράγματα ἀντικείμενα εἰς τὰς περὶ τιμῆς ἀρχὰς τῶν χωρικῶν. Ἡ τιμὴ τῆς γυναικὸς ἢ τῆς οἰκογενείας τοῦ ἄλλου εἶνε τι περισσότερον, ἱερὸν ἀπαραβίαστον καὶ ἀπὸ τὴν θρησκείαν αὐτήν. Διότι οἱ χωρικοί μας δὲν εἶναι καὶ πολὺ θεοφοβούμενοι. Ζοῦν τόσον πλησίον μὲ τὴν φύσιν, ὥστε ἐξοικειοῦνται ἀπὸ τῆς μικρᾶς των ἡλικίας εἰς τὴν γειτνίασιν αὐτὴν μὲ τὸν Θεόν. Καὶ τὸν γείτονά του κανεὶς τὸν ἀγαπᾷ, τὸν τιμᾷ, ἀλλὰ ὅσον μέγας καὶ ἂν εἶναι δὲν τὸν πολυφοβεῖται.

Ἀπόδειξις δὲ ὅτι ὁ ἀνὴρ ἐδῶ εὑρίσκεται περισσότερον ἐν τῇ ἀληθείᾳ εἰς πᾶσαν μετὰ τῶν γυναικῶν σχέσιν του, εἶναι ὅτι γυναικεῖον ζήτημα εἰς τὰ χωριὰ τῆς Ἑλλάδος δὲν ὑπάρχει. Καὶ λέγουσα γυναικεῖον ζήτημα ἐννοῶ τὸ μόνον ὑφιστάμενον εἰς τὰς πόλεις, τὸ ὑποσκάπτον τὴν εὐτυχίαν τῶν οἰκογενειῶν καὶ μειόνον ἀριθμητικῶς τὰς δυνάμεις τῶν κοινωνιῶν. Τὸ *ζήτημα τῆς ἀγαμίας*. Ἐδῶ οὔτε γυναῖκες γεροντοκόραι, οὔτε ἄνδρες παρήλικες ἄγαμοι. Οὐδεὶς λιποτάκτης τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου. Οὐδεμία ἀπόκληρος τῶν τέρψεων καὶ συγκινήσεων τῆς μητρότητος καὶ τῶν βαρειῶν εὐθυνῶν τῆς οἰκοδεσποίνης.

Ἀλλ' ἰδοὺ σύ, χάνουσα τὴν ὑπομονήν, διότι ἐπὶ τέλους τόσον καιρόν σου ἀπησχόλησα ὁμιλοῦσά σοι περὶ χωρικῶν ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ἐσυνείθισας, μεθ' ὅλην τὴν καλήν σου καρδιὰν νὰ θεωρῇς ὡς ὄντα φύσει ὑποδεέστερά μας. Καὶ μοὶ φαίνεται ὅτι σὲ βλέπω νὰ ρίπτῃς τὴν ἐπιστολήν μου αὐτὴν μακρὰν μὲ ἓν οὖρ! ἐμφαντικώτατον, εὐθὺς ὡς σοὶ προσθέσω: Ζηλεύω τὴν θέσιν τῶν γυναικῶν αὐτῶν, καὶ θὰ ἀντήλλασσα εὐχαρίστως τὴν ἰδικήν μου μετὰ τῆς εὐσταλοῦς οἰκοδεσποίνης μου, ἥτις μὲ τὴν ράκαν της ὑπὸ μάλης νήθει ἀκαταπαύστως τὸ μαλλὶ τῶν προβάτων της, δι' ὧν ὡς ἄλλη Ναυσικάα τῆς ἀρχαιότητος θὰ ὑφάνῃ, ἔνδυμα διὰ τὸν ἄρχοντα τοῦ οἴκου καὶ τῆς καρδίας της.

Τὸ διατί, θὰ σοὶ τὸ ἐξηγήσω εἰς τὴν προσεχῆ μου.

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΕΛΛΗΝΙΔΑΣ

Ἐὰν ἡ φύσις δὲν μᾶς ἔπλασε διὰ νὰ φέρωμεν ὅπλα καὶ χύνωμεν αἷμα, μᾶς ἐνεπιστεύθη ὅμως τὴν πολὺ εὐγενεστέραν καὶ ὡραιοτέραν ἀποστολὴν νὰ ἐπουλώνωμεν τὰς ἐκ τῶν πολέμων πληγάς, νὰ στεγνώνωμεν τὰ δάκρυα, νὰ περιθάλπωμεν καὶ προστατεύωμεν τὰ θύματα,

τὰ ὁποῖα δημιουργοῦν αἱ ἀπαίσιοι τῶν πολέμων καὶ αἱματοχυσιῶν φρικαλεότητες.

Σήμερον ἐκεῖ κάτω εἰς τοὺς εὐρεῖς τῆς Μεσογείου κόλπους αἱματοκυλίεται καὶ πάλιν ἡ ἡρωϊκὴ νῆσος Κρήτη, τῆς ὁποίας ἡ γῆ ἀπὸ ἑκατονταετηρίδων ἤδη ἔχει μεταβληθῆ εἰς σφαγεῖον ἀνθρώπων, τόση ἐκεῖ θυσιάζεται ζωή, τόσαι ἀποκόπτονται κεφαλαὶ ἀθώων, ἕνα μόνον διεκδικούντων μεγάλον καὶ εὐγενῆ καὶ δίκαιον πόθον: **τὴν ἀπελευθέρωσίν των.**

Μία τῶν πολλῶν καὶ ἐγὼ θυγατέρων τῆς μεγάλης ταύτης καὶ ἐνδόξου μητρός, μία ἐξ ἐκείνων ὧν τὰ παιδικὰ ἔτη διέρρευσαν εἰς τὸ μέσον τῶν κινδύνων καὶ ἀγωνιῶν τοῦ αἱματοκυλισμοῦ τῆς πατρίδος μου, ἐννοῶ σήμερον πόσης περιθάλψεως καὶ προστασίας ἔχουν ἀνάγκην τὰ γυναικόπεδα, τῶν ἡρωικῶς ἀγωνιζομένων ἀδελφῶν μας.

Ὑπὲρ αὐτῶν, ὦ Ἑλληνίδες, ἐπικαλοῦμαι τὴν συνδρομήν σας. Ὑπὲρ τῶν ἀτυχῶν θυμάτων, τὰ ὁποῖα ἀπὸ χθὲς ἕως σήμερον ἔχασαν καὶ γονεῖς καὶ οἰκογένειαν, καὶ πλοῦτον καὶ ἄρτον. Δὲν σᾶς προτείνω νὰ σχηματίσωμεν ἐπιτροπάς, διότι ἀρκεταὶ τοιαῦται ἔχουν ἤδη σχηματισθῆ ἐκ συμπολιτῶν μου καὶ μὴ ἀνδρῶν. Ἀλλὰ εἰς πᾶσαν πόλιν εἰς πᾶν χωρίον, εἴτε τῆς Ἑλλάδος, εἴτε τοῦ ἐξωτερικοῦ ἂς ἐνεργηθοῦν καὶ παρ' ἡμῖν ἔρανοι ἐκ τῶν μικρῶν οἰκονομιῶν μας, ἐκ τῶν πενταλέπτων καὶ δεκαλέπτων τῶν μικρῶν τέκνων μας. Αἱ διδάσκαλοι καὶ αἱ Παρθεναγωγοὶ ἂς δραχθοῦν τῆς εὐκαιρίας νὰ δώσουν ἓν καλὸν μάθημα πατριωτισμοῦ, φιλανθρωπίας καὶ ἀγάπης πρὸς τὰς μαθητρίας των, ἐπικαλούμεναι τὴν συνδρομήν των ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν τῆς Κρήτης.

Καὶ τὰ ποσὰ αὐτὰ εἴτε μικρά, εἴτε μεγάλα ἂς ἀποσταλοῦν πρὸς τὴν ἐδῶ Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς ἀγορὰν ἄρτου καὶ ἐνδυμάτων καὶ σκεπασμάτων καὶ ἐνοικίασιν οἰκιῶν ὑπὲρ τῶν προσφύγων.

Αἱ μὴ δυνάμεναι νὰ προσφέρουν χρήματα, ἂς προσφέρουν ἐνδύματα, σκεπάσματα, κλινοστρωμνάς. Ὅλων ἔχουν ἀνάγκην οἱ γυμνητεύοντες καὶ πεινῶντες.

Αὐτὸ ὑπαγορεύει ἡ φιλανθρωπία. Αὐτὸ μᾶς ἐπιβάλλει ἡ ἀγάπη καὶ ἡ συμπάθεια ἧς ἐτάχθημεν παρὰ τοῦ Θεοῦ διερμηνεῖς καὶ ἀπόστολοι.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Δ'.

Ἡ πρώτη γυμναστικὴ τοῦ βρέφους τελεῖται, πολλάκις ἐν ἀγνοίᾳ τῆς μητρός, οὐχ ἧττον ὅμως ὑπ' αὐτῆς τῆς ἰδίας, ἐνῷ παίζει μετὰ τοῦ τέκνου της.

Εἶναι ἀνάγκη ν' ἀπαριθμήσωμεν ἐνταῦθα τὰς γλυκυτάτας ἐκείνας σκηνάς, αἵτινες τοσάκις ἐνέπνευσαν τοὺς μεγίστους καλλιτέχνας, καθ' ἃς τὸ παιδίον θέλγει διὰ τῆς ἀθωότητος καὶ τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἡ δὲ μήτηρ διὰ τοῦ ἠθικοῦ αὐτῆς κάλλους, τοῦ πηγάζοντος ἐκ τῆς ἱερότητος αὐτῆς, ἐν τῇ συναισθήσει τῆς ὁποίας τείνει ν' ἀναγάγῃ τὸ τέκνον της πρὸς ἀνώτερον τέρμα, καίτοι καταναλισκομένη εἰς τὴν ὡς οἷόν τε πληρεστέραν περίθαλψιν τῆς ὑλικῆς αὐτοῦ ὑπάρξεως; Καὶ ποία μήτηρ (ἀλλὰ πράγματι τοιαύτη) δὲν ἐκτείνει τοὺς μικροὺς πόδας καὶ τὰς μικρὰς χεῖρας τοῦ βρέφους της, ἰδίως μετὰ τὸν ὕπνον, ὀνομάζουσα πάντα τὰ μέλη ταῦτα διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτῶν, μετὰ ὑποκοριστικῆς καταλήξεως, μετὰ μειδιάματος καὶ φωνῆς γλυκυτάτης, πολλάκις δὲ καὶ αὐτοσχεδίου ᾄσματος, συνδυάζουσα οὕτω, ἐν ἀγνοίᾳ της ὅλους τοὺς ὅρους τῶν ἀρίστων παιδαγωγικῶν συστημάτων, τὴν σωματικὴν δηλ. ἄσκησιν μετὰ τῆς ἠθικῆς ἐπενεργείας τῆς τε στοργῆς καὶ τῆς μουσικῆς, ὅσον καὶ τῶν πρωτίστων στοιχείων τῆς πραγματογνωσίας; Διότι ἀσκοῦσα τὰ μέλη τοῦ μικροῦ του σώματος, ἐνῷ ὀνομάζει αὐτά, ἀφυπνίζει τὸ πρῶτον τὴν συναίσθησιν τῆς ὑπάρξεώς του καὶ τὴν πρὸς διάκρισιν καὶ γνωριμίαν τῶν μελῶν τοῦ σώματός του παρατηρητικὴν δύναμιν.

Τὴν αὐτὴν ἄσκησιν ἐξακολουθεῖ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ λουτροῦ ἢ τῆς πλύσεώς του καὶ τῆς ἐνδυμασίας του, προβαίνουσα εἰς τὰ ὀνόματα τῶν ἐνδυμάτων καὶ τῶν λοιπῶν ἀντικειμένων. Πόσα χαριέστατα διηγημάτια συνθέτουσιν εὐφυεῖς μητέρες κατὰ τὸ λούσιμον καὶ τὴν ἐνδυμασίαν ἢ καὶ τὴν ὥραν τῶν γευμάτων τῶν τέκνων των! Καὶ πόσαι ἀφορμαὶ παρέχονται αὐταῖς ἐκ πάντων τῶν ἐντὸς τοῦ δωματίου καὶ τοῦ οἴκου, ὅπως μεταδώσωσι βαθμηδὸν εἰς τὸ τέκνον των τὰς πρώτας ἐντυπώσεις τῶν ἰδιοτήτων τῶν σωμάτων! Τὰ ξύλινα ἀντικείμενα εἶναι σκληρὰ καὶ βαρέα, τὰ μάλλινα μαλακὰ καὶ ἐλαφρά. Τὰ παρὰ τὴν ἑστίαν θερμά, τὰ παρὰ τὰ παράθυρα ψυχρά. Τὰ στερεὰ σώματα πίπτουσι, τὰ ρευστὰ ρέουσι, κτλ. Πόσαι ἀφορμαὶ γλυκυτάτων συνομιλιῶν καὶ διηγημάτων παρέχονται αὐταῖς (τὰ παιδία ἀγαπῶσι πρὸ πάντων τὰς διηγήσεις, ἐν αἷς κύρια πρόσωπα πρέπει νὰ εἶνε πάντοτε αὐτὰ τὰ ἴδια), ἃς ἡ λελογισμένη στοργὴ παρορμᾷ νὰ ποικίλλωσι καθ' ἑκάστην σχεδὸν θαυμασίως!

Πολλὰς σελίδας ἠδύνατό τις νὰ πληρώσῃ, ὅπως ἀποδείξῃ πῶς ἡ μήτηρ διὰ τῆς εὐστόχου περιθάλψεως τοῦ τέκνου αὐτῆς ἐξεγείρει καὶ ἀσκεῖ ὅλας τὰς φυσικὰς αὐτοῦ τάσεις, τὴν τῆς κινήσεως, τὴν τοῦ παιγνίου, τὴν τῆς ἐρεύνης τῶν περὶ αὐτὸ καὶ τέλος τὴν τοῦ εἰδέναι. Διὰ τούτων ρυθμίζει, ὡς ἀληθὲς ὄργανον τῆς θείας Προνοίας, τὰς πρώτας σχέσεις τοῦ Παιδὸς-ἀνθρώπου πρὸς τὸν ἔξω κόσμον, καθ' ἃς ἡ μήτηρ ἀποτελεῖ τὸ μεσάζον μεταξὺ τοῦ τέκνου της καὶ τῆς φύσεως. Ἄρρηκτος καὶ ἐγκάρδιος καθίσταται διὰ τοῦ μέσου τούτου καὶ ὁ μεταξὺ τέκνου καὶ μητρὸς ἠθικὸς δεσμός. Ὅταν δὲ καὶ ὁ πατὴρ συμμετέχῃ τῶν ὑπὲρ τῆς τελειοποιήσεως τῶν τέκνων ἐνεργειῶν τῆς μητρός, τότε ἐπέρχεται πλήρης ἡ ἁρμονία εἰς τὰς οἰκογενειακὰς τάσεις καὶ σχέσεις καὶ ἐν τῷ χρόνῳ καθίστανται οἱ γονεῖς τὸ μεσάζον μεταξὺ τῶν τέκνων αὐτῶν καὶ τοῦ Θεοῦ.

Καὶ πολλὰ μὲν τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων ἄριστα ἐκτελοῦσι πλεῖσται μητέρες κατὰ τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν τῶν μικρῶν των. Ἀλλ' ἀντὶ νὰ προβαίνωσιν οὕτω, παίζουσαι καὶ πέραν ταύτης, φοβούμεναι, φαίνεται, μήπως δὲν ἐπαρκῶσιν εἰς τὰς αὐξανομένας πνευματικὰς ἀνάγκας τῶν νηπίων των, ἢ καὶ μήπως παραλείπωσί τι τῶν δυναμένων νὰ ἐπισπεύσωσι τὴν πρόοδον τῶν φιλτάτων αὐτῶν, προστρέχουσιν εἰς τὰ ἐκτὸς

ἑαυτῶν τεχνητὰ μέσα, μεταξὺ τῶν ὁποίων τελεσφορώτερον θεωροῦσι τὴν *διδασκαλίαν τῶν γραμμάτων*.

Τότε ὅμως οὐδ' ἡ μήτηρ εὑρίσκεται εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῆς κατάστασιν καὶ καθίσταται μέτριος διδάσκαλος· ὁ δὲ παῖς, δυσανασχετῶν διὰ τὰ ἐπιβαλλόμενα αὐτῷ ξένα στοιχεῖα, ἐπαναστατεῖ καί, ἢ βαρύνεται τάχιστα τὰ ἀπᾴδοντα πρὸς τὰς διαθέσεις του ἀφῃρημένα καὶ ἑπομένως ἀκατάληπτα αὐτῷ σύμβολα ταῦτα, ἢ καὶ ὅλως τὰ ἀποκρούει, πρὸς μεγίστην ἀπελπισίαν τῆς μητρός, ἥτις, συνήθως, ἀποδίδει εἰς φυσικὴν δυσμάθειαν ἢ καὶ ἔλλειψιν εὐφυΐας ὅ,τι εἶναι ἁπλούστατον λάθος τῆς ἰδίας, ζητούσης νὰ παραβιάσῃ τὴν φύσιν διὰ τῆς προώρου αὐτῆς διδασκαλίας.

Ὁ Φρόεβελ, ὃν ὁ φιλόσοφος Φίχτε δικαίως ἀποκαλεῖ ψυχολόγον τῆς παιδικῆς ἡλικίας, προσεπάθησε νὰ θεραπεύσῃ τὰ ἄτοπα ταῦτα, ὑποδείξας εἰς τὰς μητέρας πῶς, καίτοι μένουσαι ἐν τῇ φυσικῇ αὐτῶν δράσει, δύνανται νὰ συστηματοποιήσωσιν αὐτὴν μάλιστα ἐπ' ἀγαθῷ τῆς περαιτέρω τελειοποιήσεως τῶν τέκνων των. Ἀλλ' ἡ ἔξοχος ἐπιτυχία τῶν προσπαθειῶν του ὀφείλεται πρὸ πάντων εἰς τὸ ὅτι αὐτὸς ἐξετέλεσε πρῶτος, ὡς ἄλλη μήτηρ, πάντα ὅσα ὑπεδείκνυεν αὐταῖς, καθοδηγήσας αὐτὰς ὅλως ἐμπράκτως.

Ἀνύψωσε τὸ ἔνστικτον τῶν μητέρων εἰς λελογισμένη δρᾶσιν καὶ τὴν ἐμπειρικὴν αὐτῶν γνῶσιν εἰς ἐπιστήμην, καταρτίσας οὕτω, πρῶτος αὐτός, τὴν ἐπιστήμην τῶν μητέρων. Ἀνεῦρε τὸ μυστήριον τῆς βαθμιαίας ἀναπτύξεως ὅλων τῶν τε σωματικῶν καὶ τῶν ψυχικῶν δυνάμεων τοῦ παιδὸς καὶ προσήρμοσεν εἰς ταύτην ἀναλόγους τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις καὶ τὴν πνευματικὴν τροφὴν ὅλων τῶν ἡλικιῶν. Οὕτω παρέσχεν εἰς τὰς μητέρας τὸ μέσον τοῦ νὰ συνεχίσωσι πολὺ μετὰ τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν τὴν ἀγωγὴν τῶν τέκνων των.

Αἰκατερίνη Λασκαρίδου

ΑΙ ΙΔΕΑΙ ΤΟΥ κ. ΡΟΪΔΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΙΖΟΝΤΕΣ ΑΝΔΡΕΣ

Δικαία ἦτο ἡ μῆνις, ἣν ἐξήγειραν αἱ περὶ τῶν γραφουσῶν γυναικῶν κρίσεις τοῦ κ. Ροΐδου.

Ἐγὼ οὔτε ἐκ τῶν γραφουσῶν Ἑλληνίδων εἶμαι, οὔτε προτίθεμαι νὰ ὑπερασπίσω ταύτας, ἀλλ' ἁπλῶς νὰ διατυπώσω τὴν ἐντύπωσιν, ἣν αἱ κρίσεις τοῦ κ. Ροΐδου μοὶ ἔκαμαν.

Ὁ κύριος οὗτος, ἐκ τοῦ ὅτι θεωρεῖ ἀνεπιτυχεῖς μελέτας τινὰς σοβαροῦ μᾶλλον χαρακτῆρος, διεξαχθείσας ὑπὸ γυναικῶν, τίθησιν ὡς ἀπόλυτον κανόνα, ὅτι αἱ γυναῖκες πρέπει μόνον, περὶ τὰ ἐλαφρὰ καὶ μικροῦ λόγου ἄξια νὰ ἀσχολῶνται, ἐκφενδονίζει δὲ ἀρὰν κατὰ τῶν θελουσῶν κάπως ἐμβριθέστερον νὰ πραγματευθῶσι καὶ νὰ γράψωσιν, ἀποκαλῶν αὐτὰς *ἀνδρογυναῖκας*. Καὶ πρῶτον τὸ ἐπίθετον οὐδόλως εἶνε ἐπιτυχές, καθ' ὅτι ἡ σοβαρότης τοῦ πνεύματος δὲν ἀποκλείει ἐξ ἅπαντος τὸ χάριεν καὶ τὴν λεπτότητα αὐτοῦ· δὲν εἶνε δὲ μοὶ φαίνεται ἀπόλυτος ἀνάγκη, διὰ νὰ εἶνέ τις γυνὴ ἀληθής, νὰ εἶνε tête de linotte, ὡς λέγουσιν οἱ Γάλλοι, ἀνίκανος, δῆλον ὅτι νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς σπουδαῖόν τι ζήτημα καὶ νὰ ἐπιληφθῇ αὐτοῦ.

Οἱ ἀρχαῖοι προγονοί μας, οἱ διδάσκαλοι οὗτοι τῆς ἀνθρωπότητος, δὲν ἐφαντάσθησαν τὴν γυναῖκα μόνον ὡς Μοῦσαν καὶ Χάριτα, ἀλλὰ καὶ ὡς Ἀθηνᾶν, ἀναγνωρίζοντες οὕτω καὶ εἰς αὐτὴν δικαίωμα σοφίας καὶ φρονήσεως. Ἐτίμησαν δὲ τὰς Διστίμας καὶ τὰς Ἀσπασίας, αἵτινες ἐδίδαξαν τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν ρητορικὴν εἰς τὸν Πλάτωνα καὶ εἰς τὸν Περικλέα.

Εἶνε βεβαίως ἀναμφισβήτητον ὅτι οἱ ἄνδρες, ὡς ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε ἐπιδόσεώς των εἰς σοβαρὰς μελέτας καὶ εὐρυτέραν τῆς γυναικὸς ἀνάπτυξιν, ἐπιδίδουσι περισσότερον εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ὑψίστων ζητημάτων. Ἀλλ' ὅταν γυνή τις ἔχῃ τὸ πλεονέκτημα νὰ ἀντιλαμβάνηται τῶν ζητημάτων τούτων, εἶνε ὀρθὸν ἡ γυνὴ αὕτη νὰ καταδικάσῃ εἰς ἀργίαν τὰς πνευματικάς της δυνάμεις, ἐκ φόβου μήπως ἀπαρέσῃ τῷ κυρίῳ Ροΐδῃ καὶ ἀποκληθῇ ὑπ' αὐτοῦ ἀνδρογυνή;

Ταῦτα γράφουσα, δὲν συνηγορῶ ὑπὲρ τῆς ἀφομοιώσεως τῆς γυναικὸς πρὸς τὸν ἄνδρα, διότι, καθὼς λέγει ὁ Jules Simon εἴς τι σύγγραμμά του «La femme au XXième Siècle» ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὤφειλεν ὁ Θεὸς νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἐγκαίρου πλάσεως τρίτου τινὸς φύλου, τὸ ὁποῖον νὰ ἐνασχολῆται εἰς τὰ τοῦ οἴκου καὶ τῆς οἰκογενείας. Ὄχι. Ἀλλὰ μόνον ζητῶ τὸ δικαίωμα, ὅπερ ἀρνεῖται ὁ κύριος Ροΐδης, τοῦ νὰ ἐνδιατρίβῃ δηλ. εἰς σπουδαῖα ζητήματα καὶ νὰ γράφῃ καὶ μελετᾷ, ὅταν ἡ φύσις προικίσῃ μίαν γυναῖκα, μὲ πνεῦμα ἰσχυρὸν καὶ νοῦν γόνιμον.

Ἀλλ' ἐὰν αἱ τοιαῦται γυναῖκες ἀποκαλῶνται *ἀνδρογυναῖκες*, πῶς πρέπει νὰ χαρακτηρισθῶσιν οἱ ἄνδρες, οἵτινες προσπαθοῦν νὰ ἀπομιμῶνται γυνακείας ἰδιότητας, καὶ δὴ αὐτὰς τὰς ἀδυναμίας τῆς γυναικὸς περὶ τὸ καλλωπίζεσθαι καὶ κομψεύεσθαι;

Εἶνε δὲ οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες οὐχὶ ὀλίγοι ὡς πᾶς τις δύναται νὰ ἀντιληφθῇ, ἀλλά, παραλείπουσα τοὺς συγχρόνους διὰ λόγους εὐνοήτους, ἀρκοῦμαι νὰ μνημονεύσω παραδείγματα ἐκ τῆς ἱστορίας.

Ἐκ τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων, π. χ. ἐκτὸς τοῦ Νέρωνος καὶ τοῦ Ἡλιογαβάλου, ὧν ἡ πολυτέλεια καὶ ἡ κουφότης εἶχον φθάσει εἰς τὸ ἔπακρον, αὐτὸς ὁ νικητὴς τῶν Γαλατῶν καὶ Βρεττανῶν, αὐτὸς ὁ Μέγας Καῖσαρ οὐδέποτε ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὴν κεφαλήν του, φοβούμενος μήπως διαταράξῃ τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ ἐναρμόνιον τάξιν τῶν βοστρύχων του.

Αὐτὸς δ' ὑπῆρξεν καὶ ὁ εἰσαγαγὼν τὴν συνήθειαν τοῦ φέρειν ἐνώτια παρὰ τοῖς Ρωμαίοις.

Ὁ Διοκλητιανὸς τοιαύτην εἶχεν ἀγάπην πρὸς τὰ κοσμήματα, ὥστε λέγεται, ὅτι ἀνὰ ἑκατομμύρια ἠριθμοῦντο οἱ μαργαρῖται, οὓς ἔφερεν ἐπὶ τῆς περιβολῆς καὶ τῶν ὑποδημάτων του.

Χείρων ἔτι ὑπῆρξεν ὁ Σουλπίκιος Γάλλος, ὅστις καθ' ἑκάστην, ἓξ ὅλας ὥρας, ἐδαπάνα καλλωπιζόμενος, καὶ τοῦτο σὺν τῇ βοηθείᾳ εἴκοσιν ὑπηρετῶν καὶ τεσσάρων κομμωτριῶν. Μετὰ τὸ πέρας δὲ τοῦ ἐπιμελοῦς τούτου καλλωπισμοῦ, προσεκκλοῦντο τέσσαρες εἰδήμονες τῆς τέχνης, οἵτινες ὤφειλον ἐπισήμως νὰ ἐπικυρώσωσι τὸ τέλειον τῆς κομμώσεως καὶ τῆς περιβολῆς.

Τὶς δὲ ἀγνοεῖ τὰ κατὰ τὸν Ἀλκιβιάδην, ὅστις τόσον ἀπεστρέφετο πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ παραμορφώσῃ τὴν ὡραίαν του μορφήν, ὥστε οὐδέποτε συγκατετέθη νὰ παίξῃ αὐλόν, ὅπερ

ἐθεωρεῖτο εὐγενὴς διασκέδασις παρὰ τοῖς νέοις τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ;

Ἀλλὰ καὶ εἰς χρόνους μεταγενεστέρους, Γάλλοι καὶ Ἄγγλοι βασιλεῖς καὶ μεγεστᾶνες, οἷοι Φραγκίσκος ὁ Α΄. ὁ Δοὺξ τοῦ Buchingham, τὴν αὐτὴν τάσιν ἔσχον καὶ τὸν αὐτὸν γυναικίζοντα χαρακτῆρα ἐπεδείξαντο. Ἐρρῖκος δὲ ὁ Γ΄. τῆς Γαλλίας τόσον ἐφρόντιζε περὶ τῆς δροσερότητος καὶ λευκότητος τοῦ δέρματος αὐτοῦ, ὥστε λέγεται ὅτι, ἀντὶ μυθώδους ποσοῦ, ἠγόρασέ ποτε παρ' ἰατροῦ Πέρσου, κοσμητικόν τι ὕδωρ ἐπὶ τούτῳ.

Ἐπὶ Λουδοβίκου ΙΔ΄. καὶ ΙΕ΄., οἱ ἐπικληθέντες *petits-maîtres, maniérés, frisés* καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ *muscadins*, οἱ *mirliflores*, οἱ *incroyables* ἐξ αὐτῶν τῶν ὀνομασιῶν των φαίνονται τρανὰ παραδείγματα τῆς παντελοῦς κουφότητος, εἰς ἣν ἐνίοτε ὑποπίπτει, ὁ τόσον σοβαρὸς δῆθεν ἀνδρικὸς χαρακτήρ. Διότι πῶς δύναταί τις νὰ χαρακτηρίσῃ ἄνδρας, οἵτινες, ὡς οἱ προμνησθέντες petits-maîtres, ἔσχον ὡς κανόνα τὸ ὁμιλεῖν διὰ φωνῆς προσποιημένης καὶ ὀξυτάτης, *flûtée*, ὡς λέγουσιν οἱ Γάλλοι, ἐκ φόβου μήπως, καθαρῶς καὶ εὐκρινῶς προφέροντες τὰς λέξεις, αὐξήσωσι τὴν διάμετρον τοῦ στόματος αὐτῶν! Δὲν εἶνε δὲ ταῦτα ὑπερβολαί, ἀλλ ἀκριβέσταται ἀλήθειαι, διότι οἱ γνωρίζοντες τὰ τῆς Γαλλικῆς ἱστορίας καὶ τοῦ βίου τῶν Γαλλικῶν αὐλῶν δὲν ἀγνοοῦσι βεβαίως ὅτι οἱ Incroyables οὐδέποτε προέφερον τὸ *r*, θεωροῦντες τὴν ταχύτητα τοῦ φθόγγου ἐπιβλαβῆ διὰ τοὺς λεπτοφυεῖς αὐτῶν λάρυγγας.

Ὅταν λοιπὸν οἱ ἄνδρες, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἰσχυρὰν αὐτῶν φύσιν, ἐκτρέπωνται εἰς μίμησιν γυναικείων ἀδυναμιῶν καὶ κούφως γυναικίζωσι, διατὶ νὰ μὴ εἶνε ἐπιτετραμμένον καὶ εἰς τὰς γυναῖκας νὰ ὑψῶνται ἐνίοτε μέχρι τῶν ἀνδρῶν καί, ἐν σοβαροῖς διατρίβουσαι, νὰ ἀνδρίζωσιν ;

Ὁ Boileau εἶπεν·

Quand sur une personne, on prétend se régler,
C'est par ses beaux côtés, qu'il lui faut ressembler.

Ἐξ οὗ ἀποδεικνύεται ὅτι ἀνδρίζουσαι γυναῖκες εἶνε ἥττονος μορφῆς ἄξιαι, ἀνδρῶν γυναικιζόντων.

Δέσποινα.

Η ΕΥΤΥΧΙΑ

Ὅπως μὲ μιὰ πτοὴ τ' ἀγέρι
ρίχνει τὰ λουλουδα ς' τὸ χῶμα·
ὅπως τοῦ ρόδου ἡ εὐωδία
χάνεται, σβύνει ς' τὸν αἰθέρα,
ἔτσι παγώνει μιὰν ἡμέρα
καὶ τὸ χαμόγελο στὸ στόμα·
ἔτσι γιὰ πάντα ς' ἄλλα μέρη
μιὰ μέρα φεύγει ἡ εὐτυχία.

* * *

Ὅπως τὰ σύννεφα τὰ μαῦρα
κρύβουν τοῦ ἥλιου τὴν ἀχτίδα·
ὅπως ς' τὸ πέλαγο σκορπάει
ἀφροὺς καὶ φύκια ἡ τρικυμία
καὶ τοῦ πικροῦ καϋμοῦ ἡ λαύρα
ἔτσι μαραίνει τὴν ἐλπίδα·
ἔτσι σὰν ὄνειρο πετάει
μιὰ μέρα μαύρ' ἡ εὐτυχία.

Σανθίππη Ι. Καλοστύπη

ΠΩΣ ΤΡΩΓΟΥΝ ΕΙΣ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Πρόδηλος εἶναι ἡ καταστρεπτικὴ ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς πέψεως, ἕνεκα τῆς πανταχοῦ σχεδὸν καθιερωθείσης συνηθείας εἰς τοὺς συσσίτους τῶν σχολείων ἀμφοτέρων τῶν φύλων, τοῦ νὰ σιγῶσι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος.

Ἐπανάστασις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου εἶναι ἀναγκαία, ἐπιβαλλομένη πρὸ πάντων διὰ τοὺς διευθυντὰς τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου ἑκάστου σχολείου, οἵτινες ὀφείλουν νὰ φοβῶνται τὴν κριτικὴν ἐκείνων πρὸς οὓς παραθέτουν τὸν μέλανα ζωμόν των, τὸν ὁποῖον οὐδὲ τολμῶ ν' ἀποκαλέσω σπαρτιατικόν· τοσοῦτον ἀφίσταται τῆς ὑγιεινῆς κατασκευῆς ἐκείνου, καὶ ἀναμιμνήσκοντος μᾶλλον τὰ μαγειρεύματα τοῦ ἀνακτόρου τῶν Βοργίᾳ.

Ζωηρὰ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ζωτικωτάτου τούτου θέματος θὰ ἦτο ἁρμοδιωτέρα νὰ καθορίσῃ τὸ ζήτημα τῆς τροφῆς τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ἐν τοῖς Λυκείοις.

Γνωστὸν εἶναι ὅτι ἀπὸ τῆς δεκαετοῦς μέχρι τῆς εἰκοσαετοῦς ἡλικίας οἱ στόμαχοι ἀνθίστανται καὶ κατ' αὐτῶν τῶν ἐρυθρῶν φασολίων, τὰ ὁποῖα δὶς καὶ τρὶς παρατίθενται καθ' ἑβδομάδα εἰς τὰ σχολεῖα. Ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ, ἃς καρυκεύωνται τοὐλάχιστον ὑπ' ὀλίγης εὐθυμίας, ἀφιεμένων ἐλευθέρων τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν κατὰ τὰ γεύματα, ὅπερ ἀποτελεῖ ἀναπόφευκτον τῆς ὑγιεινῆς ὅρον. Ἀντὶ τούτου τὰ δυστυχῆ παιδία ὀφείλουν ἢ νὰ τρώγουν σιγῶντα, ὡσεὶ πένθος καὶ λύπη νὰ τὰ ἐβασάνιζεν ἢ ὑποβαλλόμενα εἰς ἀκρόασιν ἀναγνώσεως τοσοῦτον δυσπέπτου, ὅσον καὶ τὸ γεῦμα αὐτῶν. Ἡ μονότονος μάλιστα ἀπαγγελία ἀδεξίου ἀναγνώστου, ἀναμιγνυομένη πρὸς τὸν φαιδρὸν τῶν περονῶν καὶ τῶν σιαγόνων κρότον, περιστέλλει τὴν ὄρεξιν καὶ αὐτῶν τῶν λαιμάργων.

Ὡς ἐνθυμοῦμαι, κατὰ τελευταῖα τῶν σπουδῶν του ἔτη, μᾶς εἶχεν ἐπιβληθῆ ἡ ἀκρόασις τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἱστορίας τῆς Γαλλίας καὶ τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Θιέρσου. Αἰτῶ συγγνώμην παρὰ τῆς μνήμης τοῦ μεγάλου ἐκείνου πατριώτου, ἂν ἀπησχολήθην τότε περισσότερον περὶ τῶν εἰσερχομένων ἀπὸ τοῦ στόματός μου ἢ ἀπὸ τῶν ὤτων μου. Ἐν τούτοις ἡ μέλλουσα ὑγιεινολόγος ἐξεδηλοῦτο ἔκτοτε ἐν ἐμοί, διότι διεμαρτυρήθην κατὰ τῶν ἀναγνωστικῶν διαθέσεων τῆς διευθυντρίας μας.

Ὅστις δὲν θὰ ἔπραττε τὸ ἴδιον, ἂς μοὶ ρίψῃ πρῶτος τὸν λίθον. Δὲν ἠκροώμεθα λοιπὸν τότε, ὡς πιθανῶς ἔπραξαν καὶ αἱ διάδοχοι ἡμῶν, τῆς μαρτυρικῶς ἐπιβεβλημένης ἡμῖν, ἄνευ ἐκλογῆς καὶ ἄνευ καλαισθησίας ἀναγνώσεως, διότι ἠσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην τῆς διατάσεως τοῦ στομάχου ἡμῶν καὶ τῆς ἀναπαύσεως ἐν γένει τοῦ τε πνεύματος καὶ τοῦ σώματος.

Τὸ γεῦμα ὤφειλεν ἐν πᾶσι τοῖς σχολείοις ν' ἀποτελῇ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀναπαύσεως τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν. Θὰ ἀπεμακρύνετο οὕτω ἀπ' αὐτοῦ πᾶν ὀχληρὸν θέμα καὶ θὰ ἐπεβάλλετο εἰς τὰ παιδία νὰ μάθουν συγχρόνως νὰ τρώγωσιν. Δὲν θὰ παριστάμεθα τότε μάρτυρες εἰς τὰς οἰκογενείας τῆς ἀκόσμου καταβροχθίσεως τῶν φαγητῶν ὑπὸ μαθητριῶν, αἵτινες διήνυσαν ὁλόκληρα ἔτη ἐν τῷ Λυκείῳ καὶ ἀγνοοῦν τὰς στοιχειώδεις ἀρχὰς τοῦ καλῶς τρώγειν. Καὶ τοῦτο, διότι δὲν ἐδιδάχθησαν πῶς νὰ τρώγουν ἀλλὰ μόνον πῶς νὰ καταπίνουν.

Δὲν ἐπιμένω πλειότερον ἐπὶ τοῦ θέματος, ὅπερ ἀφ' ἑαυτοῦ

συνιστᾶται· ἐὰν δὲ δὲν ἐφοβούμην μὴ κατηγορηθῶ ὡς πολυπραγμονοῦσα θὰ ἀνέφερον πλείστους διασήμους συγγραφεῖς, καταδικάζοντας τὴν ταχύτητα εἰς τὰ γεύματα καὶ τὴν κατ' αὐτὰ περιστολὴν τοῦ πνεύματος· κακὰ ἐξ ἴσου δυσαρέστως δυνάμενα νὰ ἐπηρεάσωσι τὸν στόμαχον ὅσον καὶ ἡ μακρά, ἢ διδακτικὴ ἢ καὶ δυσάρεστος ἀπαγγελία.

Καὶ οἱ μὴ ἰατροὶ γνωρίζουν ἐκ πείρας ὅτι αἱ τροφαὶ δέον νὰ μασσῶνται βραδέως, ὅπως βρέχωνται ἀναλόγως καὶ ὑπὸ τῶν πεπτικῶν χυμῶν. Γνωρίζουν ἐπίσης ὅτι ὅταν αἱ τροφαὶ αὗται κατέλθουν εἰς τὸν πεπτικὸν σωλῆνα ἀμάσσητοι, ὁ στόμαχος θὰ ἐντείνῃ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς ἐντάσεως ταύτης ἐξασθενεῖ. Τοῦτο δὲ γίνεται ἀφετηρία πλείστων δυσπεψιῶν. Γνωσθέντος λοιπὸν τοῦ ἀτόπου, δυνάμεθα νὰ προλάβωμεν αὐτό, παρατείνουσαι τὴν ὥραν τοῦ γεύματος καὶ ἀνανεοῦσαι οὕτω τὰς δυνάμεις ἡμῶν ἐντελέστερον καὶ ἐπωφελέστερον.

Πάντες σήμερον συμφωνοῦν ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐγκεφαλικῆς ἐξασθενίσεως τῶν νέων, ὀφείλομεν νὰ μὴ βαρύνωμεν ὑπερμέτρως τὰς νοερὰς αὐτῶν δυνάμεις· νὰ διακόπτωμεν συνεχῶς τὰς σπουδὰς αὐτῶν, ἵνα τὸ πνεῦμα ἀναπαύηται καὶ ἀναλαμβάνῃ κατόπιν μετὰ μείζονος ὁρμῆς τὴν πρὸς τὴν μελέτην καὶ μάθησιν πτῆσιν αὐτοῦ. Διατί νὰ μὴ χορηγῶμεν τὴν ἀνάπαυλαν ταύτην καὶ εἰς τὸν στόμαχον κατὰ τὰ γεύματα ; Διατί νὰ μὴ φαιδρύνωμεν τὰς φυλακὰς αὐτὰς τῶν σχολείων, ἃς καλοῦσιν ἑστιατόρια ; Θὰ ἦτο τοῦτο μέτρον ὑψίστης ὠφελείας καὶ ζητῶ παρὰ τῶν δυναμένων νὰ ὑποστηρίξωσιν αὐτό.

Σχολεῖον ἐν ᾧ ὁ μαθητὴς δὲν γελᾷ καὶ δὲν παίζει, παρέχει ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ ὑπόστασιν. Εἰς τοῦτο ἀκριβῶς ἔγκειται ἴσως ἡ ὑπεροχὴ πολλῶν λυκείων, εἰς ἃ αἱ διευθύντριαι καὶ οἱ διευθυνταὶ παντοιοτρόπως προσπαθοῦν νὰ φαιδρύνουν τοὺς μαθητάς των, λαμβάνοντες πολλάκις καὶ αὐτοὶ μέρος εἰς τὴν εὐθυμίαν καὶ τὰ παίγνια αὐτῶν. Τὸ παράδειγμα τῆς εὐθυμίας καὶ τῆς ἀνέσεως εἶναι λίαν μεταδοτικὸν παρὰ τοῖς παιδίοις· καλὸν δὲ εἶναι ἐνωρὶς νὰ ἐμπνέῃ τις εἰς αὐτὰ ὑγιεῖς συνηθείας καὶ νὰ διδάσκῃ τὰ καθήκοντα τῆς κοινωνικότητος, τὰ ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τῆς ἀπὸ κοινοῦ ζωῆς.

Καταλήγουσα αἰτῶ συγγνώμην διότι ἀνέλαβον ἐλαφρῶς ἴσως, νὰ πραγματευθῶ θέμα τόσον σοβαρὸν καὶ μεγάλην ἔνεχον σπουδαιότητα. Οὐδὲν εἶναι μικρὸν καὶ ἀδιάφορον ὅταν ἀναφέρηται εἰς τὴν ὑγιεινήν. Ἀλλ' ἐσκέφθην ὅτι ἦτο προτιμότερον νὰ παρουσιάσω τὸ ζήτημα ὑπὸ τὴν γελαστικήν του ὄψιν, ἵνα ληφθῇ εὐκολώτερον ὑπ' ὄψει, ὑπὸ τῶν φίλων σπουδαστῶν. Οὕτω, ἐὰν οἱ ἁρμόδιοι ἐν τῷ οἰκείῳ ὑπουργείῳ ρίψωσιν ἐπ' αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ γελάσωσι πρῶτον αὐτοί, θὰ ἐπιθυμήσουν ἴσως εἶτα νὰ μεταδώσωσι τὸν γέλωτα αὐτῶν καὶ εἰς τὰ μοναστηριακὴν σιγὴν τηροῦντα ἀτυχῆ παιδία καθ' ἣν στιγμὴν τρώγουν, ἐπιβάλλοντες εἰς τὰ Συμβούλια καὶ Διευθυντὰς νὰ ἐπιτραπῇ τοῦτο εἰς αὐτά. Προβλέπω ὅτι θὰ ἀποκτήσῃ μεγάλην καὶ διαρκῆ δημοτικότητα ἐκεῖνος, ὅστις θὰ θέσῃ τὰς βάσεις τῆς μετατροπῆς ταύτης ἐν τῇ διαίτῃ ἕνεκα τῶν λογικῶν αἰτίων, ἅτινα ὑποστηρίζουσιν αὐτήν.

Μαρία Γκρελέτη Δόκτωρ

ΑΜΑΛΙΑ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ἐξεδόθη τὸ προαγγελθὲν τοῦτο ἔργον τῆς κ. Σωτηρίας Ἀλιμπέρτη, ἐν ᾧ ἀναλυτικώτατα καὶ μετὰ πολλῆς καλλιεπείας περιγράφεται ὁ βίος καὶ ἡ δρᾶσις ἐν Ἑλλάδι τῆς πρώτης βασιλίσσης τῶν Ἑλλήνων Ἀμαλίας.

Πηγαὶ ἐξ ὧν ἡ γράψασα ἤντλησε τὰς πληροφορίας της εἶναι αἱ ἐπιζῶσαι κυρίαι τῆς Τιμῆς καὶ οἱ ὅπως δήποτε ἐν τῇ Αὐλῇ ἐκείνῃ πλησιέστερον διακείμενοι, τῶν ὁποίων ἡ εὐγνώ-

ΚΛΕΙΣΤΟΝ ΣΤΟΜΑ

Τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐξεδήλου τρανῶς ἄνθρωπον καταβληθέντα ὑπὸ προσφάτου ἀναχαλύψεως ἀνεπανορθώτου τινὸς καταστροφῆς, καὶ οὐδέποτε ὁ Ὀ-Φάρελ εἶδεν αὐτὸν εἰς παρομοίαν κατάστασιν.

— Ἐλθὲ νὰ κοιμηθῇς, ἐπανέλαβεν ὁ γεανίας, θέτων τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ Ἀντωνίου, μὴ μένῃς οὕτω.... Αἴφνης ὁ Γοδεφρουᾶ, στραφεὶς καὶ ἁρπάσας ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας τοῦ Πατρικίου, μετ' ἀπιστεύτου δυνάμεως, προσηλοῖ ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἄπλανὲς βλέμμα του, τὸ φωσφορίζον ἐν τῇ σκιᾷ, καὶ κραυγάζει σχεδόν, ἀφυπνίζων διὰ τῆς ἠχηρᾶς αὐτοῦ φωνῆς τὴν κοιμωμένην τοῦ δωματίου ἠχώ Εἰξεύρεις !... τὴν ἀγαπῶ !... καὶ τὴν ἠγάπησα πρὸ σοῦ !

Ὁ Πατρίκιος ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς, ἵνα συνέλθῃ καὶ συγκρατήσῃ ἑαυτὸν ἐνώπιον τῆς ἀφροσύνης ταύτης, καὶ ἐπί τινα λεπτὰ διηρωτᾶτο τί ἔμελλε νὰ συμβῇ μετὰ τοῦ ἔκφρονος ἐκείνου, ὅστις τῷ ἔθραυσε διὰ τῆς πιέσεως τοὺς καρπούς τῶν χειρῶν· ἔμελλε νὰ παραδοθῇ εἰς τὴν πυρετώδη καὶ σπασμωδικὴν ἐκείνην κρίσιν, ἢ θὰ ἐποίει χρῆσιν τῆς ἰσχύος του ἵνα περιστείλῃ αὐτόν, ἀλλ' εἰς οὐδὲν ἀπέληγε συμπέρασμα, ὑπερτερούσης τῆς σκέψεως τοῦ νὰ προσπαθήσῃ νὰ τὸν κατευνάσῃ. Ὁ Γοδεφρουᾶ ἐξαφθεὶς ἔτι μᾶλλον ἐκ τῆς παρατεταμένης τοῦ Πατρικίου σιωπῆς, ἐπανέλαβε: Μὲ ἀκούεις ; Δὲν μοὶ ἀπαντᾷς ; Σοὶ λέγω ὅτι τὴν ἀγαπῶ !

Ὑπὸ τὴν ἀγρίαν παραφορὰν τῆς ἐπανειλημμένης ἐκείνης ἀναφωνήσεως, τοιαύτη σκληρὰ ὀδύνη ἐζωγραφεῖτο ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Ἀντωνίου, ὥστε ὁ φίλος του, μυχίως συγκινηθείς, ἀπήντησεν.

— Ἀτυχῆ φίλε ! τὸ βλέπω !

Ἡ φράσις αὕτη προφερθεῖσα μετὰ τῆς γλυκύτητος ἐκείνης τῆς ἰδιαζούσης εἰς τοὺς ἰσχυροὺς χαρακτῆρας καὶ κατὰ τὰς σοβαρὰς περιστάσεις, κατηύνασεν αὐθωρεὶ τὴν νευρικὴν ταραχὴν τοῦ Γοδεφρουᾶ. Αἱ συνεσφιγμέναι αὐτοῦ χεῖρες διεστάλησαν· κατέστη πειθήνιος ὡς παιδίον καὶ ἀφέθη νὰ ὁδηγηθῇ ὑπὸ τοῦ φίλου του πλησίον τῆς πυρᾶς. Ἀσυναισθήτως ἐκάθησε παρὰ τὴν ἑστίαν, καὶ παρετήρει διὰ πεπλανημένου βλέμματος τὴν παίζουσαν φλόγα. Ὁ Πατρίκιος ἐννοήσας ὅτι ὤφειλε πρῶτον νὰ κατευνάσῃ τὸ πνεῦμα, πρὶν ἢ ἐνασχοληθῇ περὶ τοῦ σώματος, ἠρώτησεν αὐτὸν μειλιχίως: — Διατὶ δὲν μοὶ τὸ ἔλεγες ταχύτερα αὐτό ;

Ἐκ τῆς ἁλματικῶς ἐπερχομένης ἀντιδράσεως, ἰατρὸς θὰ ἐγνωμοδότει ὅτι ὁ Ἀντώνιος ἦτο σοβαρῶς ἀσθενής. Διότι ἀπήντησε χαμηλοφώνως, δὲν ἤθελον νὰ τὸ ὁμολογήσω οὔτε εἰς τὸν ἑαυτόν μου. Εἶναι βλακία τόσον ταπεινή, τόσον ἀθλία καὶ τόσον ἀνωφελής, ὥστε προσεπάθουν νὰ τὴν λησμονήσω...

Ὁ Πατρίκιος, ἤρεμος κατὰ τὸ φαινόμενον, ἀλλὰ σπαρασσόμενος εἰς τοὺς μυχοὺς τῆς καρδίας του, ὡς ἐκ τοῦ θλιβεροῦ μέλλοντος ὅπερ διέβλεπε, διέκοψεν, αὐτόν: Φίλε, ἔσο δικαιότερος πρὸς σεαυτόν! Πᾶσα γυνή, ὅσον ὡραία καὶ ἂν εἶναι, ὅσον εἰς ὑψηλὴν περιωπὴν καὶ ἂν ἀνήκῃ, θὰ ἐθεώρει ἑαυτὴν εὐτυχῆ, μανθάνουσα ὅτι ἀγαπᾶται ὑπὸ σοῦ.

— Ἆ ! πόσον, ἀξίζω νὰ ταπεινωθῶ τόσον, ὥστε νὰ παρηγορῶμαι παρὰ σοῦ ! Καὶ πῶς ; . . . Ἀφοῦ τὴν ἀγαπῶ καὶ δὲν μὲ ἀγαπᾷ, οὔτε θὰ μὲ ἀγαπήσῃ ποτέ ! Τί ἔπρεπε νὰ πράξω ; Τί ὤφειλον νὰ τῇ δώσω πλειότερον ; Ἔθεσα τὸ ὄνομά της εἰς ὅλων τὰ στόματα, ἔνεκεν ἐμοῦ ἡ καλλονή της λάμπει ὡς ἥλιος ὑπεράνω τοῦ πλήθους ! Καὶ ἐπὶ πόσα ἔτη ἐκοπίασα, ἐμόχθησα, δι' αὐτήν, ἀφωσιώθην εἰς αὐτὴν πόσα ἐμπόδια ὑπερενίκησα ἵνα φθάσω εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον χάριν αὐτῆς! Πόσα ἔτη πλήρη ἀνωφελοῦς ἔρωτος παρῆλθον ! Πρὸ πόσων ἐτῶν ῥιγῶ καὶ τρέμω μίαν ὥραν, πρὶν ἢ πλησιάσω αὐτήν ! Καὶ ὅλα ταῦτα πρὸς τί; Οὐδ' ἅπαξ ὑπωπτεύθην κἂν ὅτι σταματᾷ τὸ αἷμα εἰς

μων καρδία διετήρησε πᾶν ὅ,τι καλὸν καὶ μέγα ἔπραξεν, ἔδρασεν καὶ εἶπεν ἡ ἀοίδιμος βασίλισσα, ἡ τόσον ἀγαπήσασα τὴν θετὴν πατρίδα της, ἀλλὰ καὶ τόσον δοκιμασθεῖσα ἐν αὐτῇ.

Ἐὰν ἡ Ἀμαλία ὑπῆρξεν ἐν ταὐτῷ γυνὴ μὲ πολιτικὸν νοῦν καὶ ἐὰν αὕτη ἐπέδρασεν ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Ὄθωνος πρὸς τὸ καλὸν ἢ ὄχι τοῦ Ἔθνους, τοῦτο ἐναπόκειται εἰς τὸν ἀμερόληπτον ἱστορικὸν τῆς πολιτικῆς ἐκείνης ἐποχῆς νὰ κρίνῃ. Ὡς βασίλισσα ὅμως μὲ καρδίαν ἀνεδείχθη ἀναντιρρήτως τοιαύτη καὶ ἡ κ. Ἀλιμπέρτη ἐξαίρει μετὰ πολλῆς ἀκριβολογίας πάντα τὰ σημεῖα τοῦ βίου της, δι' ὧν δύνανται νὰ ἀναδειχθῶσιν αἱ μεγάλαι αὐτῆς ἀρεταί.

Τὴν κ. Σωτηρίαν Ἀλιμπέρτη κατεστήσαμεν ἀπὸ πολλοῦ γνωστὴν εἰς τὰς ἀναγνωστρίας μας διὰ τῆς δημοσιεύσεως ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῶν Κυριῶν» διαφόρων μελετῶν της, ὥστε πᾶσαν περὶ τοῦ ἔργου της περαιτέρω σύστασιν θεωροῦμεν περιττήν.

ΠΩΣ ΑΙ ΣΥΓΚΙΝΗΣΕΙΣ ΕΠΙΔΡΟΥΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ;

Ἡ ἰατρικὴ ἐπιστήμη ἀπέδειξεν ὅτι αἱ σφοδραὶ καὶ πιεστικαὶ συγκινήσεις, γίνονται πολλάκις πρόξενοι δριμυτάτων φυσικῶν πόνων καὶ παρεμποδίζουσιν ἀπολύτως τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς ὑγείας. Ἡ θλῖψις ὡς δηλητήριον ἐπενεργοῦσα ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ, προκαλεῖ ἀσθενείας αἱ ὁποῖαι κάλλιστα δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μολυσματώδεις. Ἀναλόγως δὲ τῶν ἀτόμων καὶ αἱ μεταξὺ σώματος καὶ πνεύματος ὑφιστάμεναι σχέσεις, εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον στεναί, καὶ ὁ ἐκ θλίψεως προερχόμενος θάνατος, ἡ μόνωσις καὶ ἡ αἰχμαλωσία δὲν εἶναι σπάνια, παραδείγματα τῶν ὁποίων συναντᾷ τις εἰς πάσας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας.

Αἰφνιδία καὶ βαθεῖα νοερὰ ἀδυναμία πιθανῶς συνεπιφέρει χημικὰς μεταβολάς, αἱ ὁποῖαι γεννῶσι τοξικὰ ἄθρα λίαν μολυσματώδη καὶ ἱκανὰ νὰ μετατρέψωσι τὴν φύσιν τῶν ἱστῶν, καὶ ἐπιφέρωσιν ἀλλοίωσιν τοῦ αἵματος, τοῦ ἐγκεφάλου, καὶ τῆς σπονδυλικῆς στήλης. Ἐνίοτε μάλιστα καὶ ἡ μαλάκυνσις τοῦ ἐγκεφάλου λαμβάνει τὴν μακρυνὴν καὶ ἀρχικὴν παραγωγήν της ἐκ σφοδρᾶς συγκινήσεως, ἢ ἐξ ἠθικῆς οἱασδήποτε δονήσεως.

Πάντες γνωρίζουσιν ὅτι ὅσοι ὑπέστησαν μεγάλας θλίψεις, ἢ ἐξαιρετικοὺς κλονισμούς, θεραπεύονται ταξειδεύοντες, ἀλλάσσοντες θέσιν, κλῖμα, καὶ ἐν γένει διασκεδάζοντες.

Ἄλλως τε δὲ καὶ ἡ ἐπιστήμη λίαν ἐκτιμωμένη ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀπέδειξεν εἰς αὐτοὺς τρανώτατα ὅτι διαψευσθείσης τῆς φιλοδοξίας, ἡ θλῖψις καὶ ἡ ἀπογοήτευσις γίνονται αἰτία πραγματικῶν φυσικῶν πόνων.

Μαρία Καβὰν Ἰατρὸς

ΤΡΟΧΙΟΔΡΟΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ—ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ

Γραμμαὶ Ἀθηνῶν Π. Ν. Φαλήρου

Δρομολόγιον ἰσχῦον ἀπὸ τῆς Τετάρτης 3 Ἀπριλίου 1896

Ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Φάληρον D'Athènes à Phalère				Ἐκ Φαλήρου εἰς Ἀθήνας Phalère à Athènes			
Π. M.		M. M		Π. M.		M. M.	
6.—	10.40	12.40	4.40	6.40	10.40	12.40	4.40
6.40	11.20	1.20	5.20	7.20	11.20	1.20	5.20
7.20	12.05	2.—	6.—	8.—	12.—	2.—	6.—
8.—	10.—	2.40	6.40	8.40	—	2.40	6.—
8.40		3.20	7.20	9.20		3.20	7.—
9.20		4.—	—	10.—		4.—	8.—

Τὰς Κυριακὰς καὶ Ἑορτὰς καιροῦ ἐπιτρέποντος.

M. M	M. M.	M. M.	M. M.	M. M.	M. M.
12.05	3.10	6.10	12.—	3.30	6.30
12.40	3.40	6.40	12.40	4.—	7.—
1.20	4.10	7.10	1.30	4.30	7.30
—	4.40	7.40	2.—	5.—	8.—
2.10	5.10	—	2.30	5.30	8.30
2.40	5.40		3.—	6.—	

Ἐκ Καλλιθέας εἰς Ἀθήνας — Kalithéa à Athènes.
Π. M. 5.35 6.15 M. M. 9.10

Ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Καλλιθέαν — Athènes à Kalithéa.
M. M. 7.55 8.35 9.30

Ἡ κομψότης καὶ ἡ στερεότης τῶν γυναικείων ὑποδημάτων τοῦ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει διακεκριμένου τεχνίτου ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΣΑΜΗ εἰς τοιαύτην προήχθη τελειότητα, ὥστε ἡ Α. Υ. ἡ Πριγκίπισσα Σοφία ἐτίμησε τὸν Ἕλληνα τεχνίτην διὰ τῆς Ὑψηλῆς πελατείας της καὶ τῆς ὑπερόχου τιμῆς «Ὑποδηματοποιοῦ τῆς Αὐλῆς τῆς Α. Υ. τῆς Πριγκιπίσσης Σοφίας».

τὰς φλέβας μου καὶ μόνον ὅταν διὰ τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς μὲ θίξῃ. Σύ, μόλις ἐφάνης, καὶ ἰδοὺ σ' ἐλάτρευσεν!

Ὁ Πατρίκιος ἔρρηξεν ἠχηρὸν γέλωτα, ἐνῷ μόλις ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ: — Μὰ τὴν πίστιν μου, εἶπεν, δὲν ἀνέμενον τοιοῦτον συμπέρασμα!

— Ναί, σὲ λατρεύει! ἐξηκολούθητεν ὁ μουσικοδιδάσκαλος, ὅταν τὴν ἐπλησίασες κατὰ τὴν κατηραμένην αὐτὴν ἑσπερίδα, τὸ βλέμμα της εἶπε τοῦτο εὐγλωττότερον ἢ ὅσον τὸ στόμα της ἠδύνατο νὰ τὸ εἴπῃ! Ἀλλὰ καὶ σὲ εὐνοεῖ ἡ τύχη! θὰ κατακτήσῃς τὴν γυναῖκα ταύτην, ἐνόησα τοῦτο ἰδὼν σε ν' ἀπομακρυνθῇς μόνος μετ' αὐτῆς· σχεδὸν τὴν ἔφερες εἰς τὴν ἀγκάλην σου! Τί εἴπατε καθ' ὁδόν; Τί συνέβη μεταξύ σας; Οὐδέποτε θὰ τὸ μάθω! ὦ μαρτύριον!

—Παῦσε! ὀνειρεύεσαι, εἶπεν ὁ Ὀ-Φάρελ. Φρονεῖς ὅτι ὁ καιρὸς ἦτο κατάλληλος δι' ἐλαφρολογίας; Δὲν ἐσκεπτόμεθα ἢ πῶς νὰ βαδίζωμεν ταχύτερον, καὶ δὲν ἐνθυμοῦμαι ἐὰν ἐπρόφερα εἴκοσι λέξεις.

—Εἴκοσι λέξεις! Δὲν εἰξεύρεις τί θὰ ἔδιδον, διὰ νὰ τῇ ἔλεγον τρεῖς, αἵτινες μὲ πνίγουν, μὲ καταθλίβουν, ἕνεκα τῶν ὁποίων θὰ ἀποθάνω!

—Θὰ τὰς εἴπῃς! θὰ ἀγαπηθῇς παρ' αὐτῆς, σοὶ τὸ ὑπόσχομαι! Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ζήσῃς καὶ σὺ φονεύεσαι, ἐὰν ἐξακολουθῇς οὕτω. . . .

— Τί πειράζει! Εἶναι τώρα πολὺ ἀργά! ἐκείνη ἀγαπᾷ σὲ καὶ σύ τῇ ἀνήκεις ψυχῇ τε καὶ σώματι.

— Ἄκουσον! διέταξεν ὁ Πατρίκιος, εἶσαι τρελλὸς καὶ θὰ σὲ μεταχειρισθῶ ὡς τοιοῦτον.

— Ἐὰν ἀρνεῖσαι νὰ ὑπακούσῃς, καὶ νὰ κατακλιθῇς, σὲ προειδοποιῶ ὅτι θὰ σὲ ὁδηγήσω εἰς τὴν κλίνην σου διὰ τῆς βίας.

Ὁ Γοδεφρουᾶ ἐπανέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, ὁ δὲ Πατρίκιος ρίψας ἐπ' αὐτοῦ τὸ βλέμμα, εἶδεν ὅτι οὐδεμίαν συναίσθησιν εἶχε πλέον τῶν λεγομένων του, διότι κατέκειτο λιπόθυμος. Ὑποφωσκούσης τῆς ἡμέρας, ἐπῆλθε σφοδρὸς πυρετὸς μετὰ παραληρημάτων. Ἰδοὺ κατάστασις, ἥτις θὰ παραταθῇ ἐπὶ ἓξ ἑβδομάδας εἶπεν ὁ ἰατρός, ἢ περισσότερον ἴσως, διότι εἶναι σφοδρῶς προσβεβλημένος ὁ ἀτυχής! Ἀκούσατέ τον! «Εὐγενία Σωβάλ» πάντοτε τὸ αὐτὸ ὄνομα! Καὶ ἐὰν δὲν ἐγνώριζον τὸν πελάτην μου ὡς ἥκιστα αἰσθηματίαν, θὰ ἐδογμάτιζον ὅτι ἐρωτεύεται τὴν γυναῖκα αὐτήν.

— Ναί, ἀπήντησε ψυχρῶς ὁ Πατρίκιος, γνωρίζων τὴν ἀκριτομυθίαν τῶν ἰατρῶν τῶν θεάτρων, σπουδαίως δύναταί τις ν' ἀπατηθῇ ἀλλὰ σκέπτεται ἐν τῇ Εὐγενίᾳ Σωβάλ, μᾶλλον τὴν ἀοιδόν, ἢ τὴν γυναῖκα!

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας, ὁ Πατρίκιος δὲν ἐγκατέλιπε τὸ προσκεφάλαιον τοῦ φίλου του, ἀλλ' ὑπῆρχε καὶ αὐτόκλητος νοσοκόμος ἡ μήτηρ Σωβάλ, ἣν ὤφειλεν εὐγενῶς νὰ παραδεχθῇ. Ἐπειδὴ δὲ εἶχε καθῆκον νὰ φυλάττῃ ὄχι μόνον τὸν ἀσθενῆ, ἀλλὰ καὶ τὴν θυγατέρα της, οἱ σταθμοί, οὓς παρὰ τὴν κλίνην τοῦ ἀσθενοῦς ἔκαμνεν αὕτη, ἦσαν εὐτυχῶς βραχύτατοι. Ἀλλ' ὅταν ὁ Ἀντώνιος ἤρχισε νὰ ἐννοῇ τὰ περὶ αὐτόν, ἡ πολυμήχανος Ρουμανὶς ἔκρινε καλὸν νὰ καταδείξῃ τελειότερον τὴν μέριμνάν της. Πρὸς συμπλήρωσιν μάλιστα τῆς παραγομένης ἐντυπώσεως, ἔκρινε πρέπον ἐπίσης νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτῆς ἡμέραν τινὰ καὶ τὴν Εὐγενίαν· ἀλλὰ μόλις οὕτη ἐπῆλθε καὶ ὁ πυρετὸς ἐγκατέλαβεν ἐκ νέου τὸν Ἀντώνιον, μολονότι ὁ Πατρίκιος ἀπέφυγε νὰ ἐγείρῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς αὐτήν, καὶ τὴν πλησιάσῃ ἔτι.

— Διὰ σὲ ἦλθεν, ἐψιθύρισεν ὁ Γοδεφρουᾶ, ἀφ' οὗ ἡ μαθήτριά του ἀνεχώρησε, μετὰ βραχεῖαν διαμονήν.

Ὁ Ὀ-Φάρελ, πλειότερον ἐξηρεθισμένος ἢ ὅσον ἔπρεπεν εἰς νοσοκόμον, εἶπε ξηρῶς:

— Δὲν θὰ ἐπανέλθῃ πλέον, σοὶ τὸ ὑπόσχομαι.

— Προτιμῶ τοῦτο ἐπρόφερεν ἀσθενῶς ὁ Ἀντώνιος καὶ ἔστρεψε τὸ πρόσωπον πρὸς τὸν τοῖχον, ὡσεὶ αἰσχυνόμενος διὰ τὴν ἀδυναμίαν του ταύτην.

(ἀκολουθεῖ,